

Čís. 14081.

Úprava pachtovného (vl. nař. ze dne 29. července 1933, čís. 164 Sb. z. a n.).

Oprávnění pachtýře, domáhati se úpravy pachtovného, není dotčeno vnucenou správou pachtovních práv.

(Rozh. ze dne 10. ledna 1935, R I 1606/34.)

Návrhu pachtýře J. M. na úpravu pachtovného podle § 7 vládního nařízení ze dne 29. července 1933 čís. 164 sb. z. a n. vyhověly o b a n i ž š í s o u d y, r e k u r s n í s o u d z t ě c h t o d ů v o d ů: Názor propachtovatelův ve stížnosti, že J. M. nebyl oprávněn zasílati propachtovateli A. H. dopis z 22. srpna 1933, v němž žádá o úpravu pachtovného za rok 1932—1933 z důvodu, že tehdy ještě byla proti J. M. i jeho manželce L. M. vedena vnucená správa, nelze sdíleti. Práva pachtovní byla dne 11. srpna 1933 prodána veřejnou dražbou L. W. a ihned mu přiklepnuta, takže tím zanikla oním okamžikem pachtovní práva pro J. a L. M., byvše prodána L. W., tím spíše, an zástupce A. H. ihned po dražbě prohlásil, že odpor proti příklepu L. W. nečiní. Tím ovšem zanikla již dne 11. srpna 1933 i vnucená správa na pachtovní práva dotud J. a L. M. příslušející. Mohli se proto domáhati dopisem z 22. srpna 1933 jako pachtýři v roce 1932/1933 úpravy, t. j. slevy z pachtovného ve smyslu vlád. nař. čís. 194/33, jsouce k tomu legitimováni.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu a v otázce, o niž jde, uvedl v

d ů v o d e c h:

Pokud jde o otázku oprávnění pachtýřova, domáhati se úpravy pachtovného, se připomíná, že toto oprávnění nebylo dotčeno tím, že byla zavedena vnucená správa pachtovních práv. Podle § 99 ex. ř. ztrácí dlužník jen právo nakládati užitky vnucenou správou postiženými a nesmí se proti vůli vnuceného správce účastniti správy, ale jinak jsou mu jeho práva ponechána a nelze mu brániti ve výkonu oprávnění, kterým se užitky správy zvyšují zmenšením pachtovného, obzvláště, když vnucený správce oprávnění toho nepoužil.

Čís. 14082.

Jde-li o použití výtěžku za věci v berní exekuci zabavené a prodané, nelze se podle § 382 zák. ze dne 15. června 1927, čís. 76 sb. z. a n., domáhati u soudu žalobou na stát určení přednostního práva zástavního a přednostního uspokojení z výtěžku a neplatí v takovém případě předpis § 370 cit. zák.

(Rozh. ze dne 10. ledna 1935, Rv I 2250/32.)

Svršky patřící firmě J. G. P. & Comp. LTD v L. v najatých místnostech v domě č. p. 55 v J. byly berním úřadem v J. pro daňové nedo-

platky zabaveny, ve veřejné dražbě prodány a vydražitelem z domu odneseny. Žalující strana, tvrdíc, že jí firma dluhuje nájemné a poukazujíc k tomu, že ohlásila svoje zákonné právo zástavní podle § 1101 obč. zák. i u okresního soudu i u berního úřadu v J., že však exekuční úřad její nárok neuznal, domáhala se žalobou na stát jednak určení, že jí na vydražených svršcích přísluší přednostní právo zástavní, jednak přednostního uspokojení z docíleného dražebního výtěžku. N i ž š í s o u d y neuznaly žalobní nárok důvodem po právu.

N e j v y š š í s o u d zrušil z podnětu dovolání rozsudky pro zmatečnost a žalobu odmítl.

D ů v o d y:

Nižší soudy se nezabývaly z moci úřední především otázkou přípustnosti pořadu práva. Vymáhání daní a jiných veřejných dávek správními úřady je věcí práva veřejného a je upraveno nyní v zákoně o přímých daních ze dne 15. června 1927 čís. 76 sb. z. a n. v §§ 342—402. Do této veřejnoprávní činnosti mohou soudy zasahovati jen potud, pokud to zákon dovoluje. Předpisy o tom, jak postupovati v případě, že byla ve správní (berní) exekuci zabavena a prodána věc, k níž přísluší právo zástavní třetí osobě, jsou obsaženy v §§ 370 a 382 zák. čís. 76/1927 a ve vládním nařízení ze dne 20. prosince čís. 175 sb. z. a n. k § 382 odst. 1. Předpis § 370 odpovídá předpisu § 258 exek. ř. s tou změnou, že nárok na přednostní uspokojení musí býti uplatněn nejdříve u exekučního úřadu, a teprve nebyl-li tam uznán, žalobou u soudu. Předpis ten vztahuje se jen na případ, pokud věc nebyla prodána, vyjímajíc odstavec (4), kdy věc byla prodána dříve, než bylo o žalobě rozhodnuto a kdy má býti výtěžek zatím uložen u exekučního úřadu. Bylo-li docíleno při prodeji výtěžku, naloží jím exekuční úřad podle § 382 zák. čís. 76/1927. Na souzený případ hodí se jen toto ustanovení a patřící k němu předpis vládního nařízení čís. 175/1927 sb. z. a n., podle něhož jest při posuzování otázky, zda stát má býti pokládán za prvního zástavního věřitele, přihlížeti pouze k věřitelům, kteří své nároky přihlásili před sčítáním výtěžku na daňovou pohledávku. V souzeném případě nejde o žalobu přípustnou podle § 370 (3) zák. čís. 76/1927, poněvadž žalobkyně svůj nárok neohlásila před prodejem zabavených věcí (§ 370 odst. 1 a 2 zákona) a finanční úřad také s poukazem k posléz uvedenému předpisu nárok žalobkyně neuznal. V tomto sporu běží o použití výtěžku prodeje podle § 382 zákona, kde však zákon o přímých daních nedává účastníku právo žaloby u soudu a předpisy poslední věty prvního odstavce § 1101 obč. zák. a § 286 odst. 2 exek. řádu tu vůbec neplatí. Ani kdyby se věc posuzovala s hlediska bezdůvodného obohacení, nebyl by pořad práva přípustný, protože i tu by šlo o poměr veřejnoprávní (srov. § 291 zák. čís. 76 z roku 1927, srv. také rozh. Budwinsky A 10917, Bohuslav A 4177). K nepřípustnosti pořadu práva je hleděti a žalobu neprávem k soudu podanou jest odmítnouti v každém období rozepře z moci úřední pro zmatečnost (§ 42 j. n. a § 240 odst. 3 c. ř. s.).